

Załącznik nr 3

Zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko

1. **Zawsze** traktuj kolegów/koleżanki z należyтым szacunkiem.
2. **Zawsze** pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
3. Konflikty **zawsze** rozwiązuj w sposób pokojowy:
  - Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko nasili.
  - Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
  - Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
  - Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
  - Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.
  - Pamiętaj! Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, zawsze możecie zwrócić się o pomoc do pracownika CWR Swoboda.
4. **Nigdy** nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda, **zawsze** poinformuj o tym osobę dorosłą.
5. **Nigdy** nie dopuszczaj się bicia, szturchania, popychania, ani w jakikolwiek sposób nie naruszaj przestrzeni fizycznej innego dziecka.
6. **Zawsze** szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. **Nigdy** nie dotykaj kolegi/koleżanki w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
7. **Nigdy** nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj innych dzieci.
8. **Nigdy** nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach lub opiekunach Twoich kolegów i koleżanek.
9. **Nigdy** nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
10. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
11. **Zawsze** bądź tolerancyjny - szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia, poglądy innych.
12. **Zawsze** szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy.
13. **Nigdy** nie nagrywaj ani nie rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
14. **Zawsze** szanuj rzeczy osobiste i mienie kolegów/koleżanek.
15. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, **zawsze** zapytaj.
16. **Nigdy** nie namawiaj innych do krzywdzenia.